

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Oslo, 08.05.2024

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/1650

Saksbehandler:
Marit Jerpseth

Miljødirektoratets svar på oppdrag fra Klima- og miljødepartementet om vedtak til Chemring Nobel

Miljødirektoratet har på oppdrag fra Klima- og miljødepartementet, av 14. mars og 2. april 2024, vurdert endringer av tillatelsen til Chemring Nobel i lys av nye opplysninger fra bedriften og gjennomgang av klager på vedtaket. Tillatelsen foreslås endret med nye grenseverdier som gjenspeiler de nye opplysningene. Videre anbefaler Miljødirektoratet at tillatelsen endres med utredningskrav om alternativer til utslipp og eventuell økt overvåkingsfrekvens.

Vi viser til oppdrag, av 14. mars og 2. april 2024, fra Klima og miljødepartementet om å gjøre en vurdering av klager på departementets tillatelse til produksjonsøkning for Chemring Nobel og å vurdere endringer i tillatelsen i lys av ny informasjon fra bedriften.

1 Kort om bakgrunnen for saken

Chemring Nobel produserer høyeksplosiver og energetiske materialer for forsvarsindustrien og spesialiserte kommersielle markeder. I forbindelse med økt forespørsel etter høyeksplosiver søkte bedriften, høsten 2023, om tillatelse etter forurensningsloven til økt produksjon. Søknaden var understøttet av brev fra Forsvarsdepartementet der det fremgikk at det er vesentlig at produksjonskapasiteten i ammunisjonsindustrien økes raskest mulig i lys av en kritisk ammunisjonsforsyningssituasjon i Norge, EU og NATO.

Myndigheten til å behandle søknaden ble løftet fra Miljødirektoratet til Klima- og miljødepartementet som, i vedtak 23. februar 2024, ga tillatelse til økt produksjon. I etterkant av at tillatelsen ble gitt, har det kommet nye opplysninger fra Chemring Nobel om at planlagte produksjons- og utslippsmengder nå er mindre enn hva de søkte om høsten 2023. Det har også kommet inn flere klager på tillatelsen fra ulike aktører.

Dette brevet inneholder Miljødirektoratets vurdering av klagene og vurdering av endring av tillatelsen.

2 Begrunnelse for klagen

I de fleste klagen er det en omforent forståelse om at det er behov for økt produksjon av høyeksplosiver og ammunisjon med dagens verdenssituasjon. Det klages imidlertid på flere andre punkter i vedtaket.

Overordnet fremgår det av de fleste klagen at tillatelsen til Chemring Nobel svekker tilliten til myndighetenes arbeid med miljøsituasjonen i Oslofjorden. Det vises blant annet til at avløpsgebyrene for innbyggerne har økt, som følge av krav til nitrogenrensning i kommunale avløpsanlegg, og økte kostnader for bøndene som følge av strengere krav knyttet til utslipp fra jordbrukssektoren. Det er et stort engasjement generelt for å bedre tilstanden i Oslofjorden, og flere av klagerne gir uttrykk for at tillatelsen til økt produksjon, gitt til Chemring Nobel, bidrar til å svekke motivasjonen for videre arbeid med dette.

I det følgende beskrives klagen og tilhørende anførsler. Under hver anførsel er det oppgitt hvem som klager. For øvrig viser vi til klagen i sin helhet.

Anførsler om mangelfull saksbehandling

Manglende forhåndsvarsling, høring og informasjon om søknad

Flere klager anfører en mangelfull involvering av sakens berørte parter under saksbehandlingen, blant annet ved manglende forhåndsvarsling og høring. Det er også fremmet et ønske om at endret tillatelse legges ut på høring.

Manglende bruk av utredningsinstruksen

Det klages på at det ikke går frem av vedtaket hvorfor utredningsinstruksen ikke er vurdert i saken.

Mangelfull vurdering etter Naturmangfoldloven

Det klages på at vurderingen av prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 ikke er synliggjort.

Klager: Drammen kommune, Asker kommune, Oslo kommune, Sabima, NJFF, Norsk Friluftsliv, WWF, Akershus fylkeskommune, Oslofjordens Friluftsråd, Oslo Badsstueforening.

Manglende konsekvensutredning og mangelfull vurdering av miljøpåvirkning

Det anføres i flere klager at konsekvensene av tillatelsen ikke er utredet tilstrekkelig i forhold til krav i norsk regelverk, blant annet forskrift om konsekvensutredninger. Flere klager også på at det ikke er vurdert spesifikt hvilke effekter utslippet fra den økte produksjonen kan ha på Oslofjorden, og hvordan det kan påvirke både det marine livet og brukere av fjorden.

Klager: Oslo Friluftsråd (mange støtter denne klagen), Oslo Badstueforening, Drammen kommune, Oslo kommune, Sabima, Norsk Jeger- og fiskeforening, Norsk Friluftsliv, WWF, Naturvernforbundet.

Anførsler om endring av tillatelse og vurdering av strengere krav

I klagen forventes det at tillatelsen til Chemring Nobel endres slik at den gjenspeiler ny informasjon fra bedriften brev 8. mars 2024. Det er også flere som mener at vilkårene i tillatelsen må skjerpes.

Flere av klagerne gir uttrykk for en forventning om at det skal stilles samme utslippskrav til Chemring Nobel som til annen industri, og at bedriften må rense sine utslipp ved bruk av beste tilgjengelige teknikk.

Klager: Vannområdekoordinatorene (vann fra fjell til fjord), Drammen kommune, Oslo kommune, Naturvernforbundet (lokalt), Naturvernforbundet (nasjonalt), Akershus fylkeskommune, Besteforeldrenes Klimaaksjon Drammen og omegn, Oslofjorden Friluftsråd, Oslofjorden badstuforening, Asker kommune.

Anførsler om alternativer til utslipp og avbøtende tiltak

Det foreslås alternativer til økte utslipp fra Chemring Nobel. Alternativer som nevnes i klagen er blant annet å frakte prosessvannet på skip ut i Skagerak for å slippe det ut der. Et annet alternativ som foreslås er å frakte/slippe på prosessvannet til avløpsrensaneanlegget VEAS i Asker kommune.

Klager: Drammen kommune, Naturvernforbundet, Sabima, Norsk Jeger- og fiskeforening, Norsk Friluftsliv, WWF, Oslo Friluftsråd, Oslo Badstueforening.

Anførsler om kompensierende tiltak

Det anmodes om at det stilles vilkår i tillatelsen om å kompensere for utslippet til Chemring Nobel ved å betale for/sørge for kompensierende miljøtiltak andre steder. Kompenserende tiltak som nevnes er biologiske anordninger som skjellanlegg for å rense næringssalter. Det anmodes også om at staten bør bidra til å iverksette slike tiltak for eksempel ved å bidra administrativt og økonomisk til å ruste opp rensaneanleggene med utslipp til Oslofjorden

Klager: Drammen kommune, Asker kommune, Oslo kommune, Akershus fylkeskommune, Oslofjorden Friluftsråd, Oslofjorden badstuforening, Naturvernforbundet (nasjonalt).

3 Miljødirektoratets vurdering av klagen

I det følgende vurderer vi anførslene i klagen i samme rekkefølge som over.

Anførsler om mangelfull saksbehandling

Manglende forhåndsvarsling, høring og informasjon om søknad om endret tillatelse

Chemring Nobels søknad om økt produksjon og økt forurensning skulle i utgangspunktet vært forhåndsvarslet og sendt på høring i tråd med reglene om dette i forurensningsforskriften §§ 36-6 til 36-8. Regler om unntak fra forhåndsvarsling og høring er gitt i § 36-9. I denne saken legger vi til grunn at forhåndsvarsel og høring ble unnlatt fordi departementet mente at tungtveiende samfunnsinteresser gjorde at det hastet med å gi tillatelse, jf. forurensningsforskriftens § 36-9 annet ledd bokstav a.

Manglende bruk av utredningsinstruksen

Utredningsinstruksen gjelder for statlige tiltak som utføres i regi av staten. Vi kan ikke se at den gjelder i forbindelse med arbeid med enkeltvedtak for private rettssubjekter, slik som i denne saken.

Mangelfull vurdering etter naturmangfoldloven

Det fremgår av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og at vurderingen skal fremgå av beslutningen. Etter vår vurdering fremgår det av departementets vurderinger i tillatelsen, av 23. februar 2024, at prinsippene i §§ 8 til 12 i praksis må anses å ha blitt lagt til grunn slik § 7 krever. Vår vurdering er at krav både til kunnskapsgrunnlag og til at saken vurderes i lys av den samlede belastningen økosystemene utsettes for, må anses oppfylt, jf. § 8 og 10 i naturmangfoldloven.

Vi viser til at det, etter vårt syn, fremgår av departementets vedtak at det foreligger et forsvarlig kunnskapsgrunnlag i saken, både med hensyn til den alvorlige miljøtilstanden i økosystemene som berøres av utslippene og hvilke negative konsekvenser utslippene vil få for disse. Det er også på det rene at departementet har vurdert saken i lys av den samlede miljøbelastningen i de berørte økosystemene i fjorden. Videre er det vår vurdering at kunnskapen om virkningen av den økte forurensningen er tilstrekkelig sikker til at føre-var-prinsippet i § 9 ikke kommer til anvendelse i saken.

Manglende konsekvensutredning og mangelfull vurdering av miljøpåvirkning

Konsekvensutredning etter forskrift for konsekvensutredning

Miljødirektoratet er kjent med at Asker kommune for tiden arbeider med utarbeidelse av reguleringsplan etter plan- og bygningsloven for området til Chemring Nobel. Dette medfører krav om konsekvensutredning av planen, jf. konsekvensutredningsforskriften § 6 første ledd bokstav b sammenholdt med vedlegg I punkt 6. Kommunen er ansvarlig myndighet for konsekvensutredning av reguleringsplaner etter plan- og bygningsloven om fremstilling av sprengstoff, jf. § 6 annet ledd tredje punktum sammenholdt med vedlegg I punkt 6.

Miljøpåvirkning av utslippet

Klima- og miljødepartementet la i tillatelsen til grunn at det økte omsøkte utslippet av nitrogen fra Chemring Nobel kunne bidra til å endre tilstand for nitrogen i vannforekomsten fra god til

moderat. Departementet viste til Miljødirektoratets vurdering om at økt utslipp av nitrogen, Kjemisk oksygenforbruk (KOF) og suspendert stoff vil kunne bidra til å forringe den økologiske tilstanden i Oslofjorden og at utslippene ikke er forenlige med vannforskriftens miljømål. Videre viste departementet til Miljødirektoratets vurdering om at også ytre oslofjord vil kunne påvirkes negativt av utslippene. Nedenfor følger vår vurdering av miljøeffekter, både eutrofi og toksiske effekter.

Prosessavløpsvannet til Chemring Nobel inneholder kjemikalier fra produksjonen som i hovedsak består av ediksyre, formaldehyd, oppløste salter, salter, aceton, cyclohexanon, butanol og rester av høyeksplosiver. Utslipet av nitrogen er i hovedsak natriumnitrat og ammoniumnitrat, men det er også identifisert komponenter som metylaminnitrat, dimetylaminnitrat og trimetylaminnitrat. Stoffene har lav evne til å hope seg opp i næringskjeden og er lite fettløselige, og vil ikke påvises i biota eller sediment. Det er imidlertid kjent at sprengstoffrestene kan ha toksisk effekt for resipienten. Chemring Nobel har blant annet oppgitt at konsentrasjonen av NTO i prosessavløpet vil være 1000 ganger lavere enn "No observed effect concentration" (NOEC) - verdiene for virveldyr.

Det vil være en større miljøpåvirkning fra utslippet ved selve utslippspunktet, noe som er vanlig ved industrielle utslipp. Området rundt utslippspunktet regnes som et influensområde hvor det forventes en viss grad av umiddelbar påvirkning. Utslipet vil deretter fortynnes i vannmassene. Utslipet fra Chemring Nobel vil, etter vår vurdering, sannsynligvis medføre negative miljøeffekter i Oslofjorden. Økt tilførsel av nitrogen vil i første omgang medføre økt vekst av planktonalger i de frie vannmassene og fremme veksten av trådformede alger, såkalt lurv, som bidrar til å redusere kvaliteten på sukkertareskog og ålegrasenger. Sukkertareskog og ålegrasenger er viktige oppvekstområder for fisk og annet marint liv. Når disse algene dør og brytes ned, vil de forbruke oksygen i bunnområder som igjen kan medføre en stor negativ effekt på bunnfaunaen. I tillegg til nitrogen vil økt utslipp av KOF kunne bidra negativt til oksygennivåene i deler av fjorden ved økt forbruk av oksygen. Videre vil økt utslipp av suspendert stoff bidra ytterligere til nedslamming av tang- og tare samt ålegress. Vi understreker at informasjonen fra Chemring Nobel, av 8. mars 2024, tilsier at utslippet vil være mindre enn tidligere antatt, og dermed vil også påvirkningen reduseres.

Chemring Nobel har overvåket påvirkningen på sitt utslipp til Oslofjorden siden 2015. Dette fremgår av krav i tillatelsens punkt 12.1. Det har blitt vedtatt at overvåkingen skal gjennomføres hvert tredje år. Overvåkingen kan bidra til å fange opp eventuell påvirkning av det økte utslippet. Med bakgrunn i økt miljøpåvirkning kan det være aktuelt å endre overvåkingskravet i tillatelsen slik at det overvåkes hyppigere. Vi har foreslått dette under punkt 4 i dette brevet.

Anførsler om endring av tillatelse og vurdering av strengere krav

Når tillatelse til virksomhet etter forurensingsloven gis, er utgangspunktet at forurensing skal begrenses så langt det er mulig og at det brukes beste tilgjengelige teknikk.

Chemring Nobel presenterte i søknaden til økt produksjon en gradvis økning i sitt årlige utslipp. Denne gradvise økningen i utslipp er knyttet til at de ønsker å trappe opp produksjonen trinnvis i årene fram mot 2028. Miljødirektoratet vurderte at det ikke var hensiktsmessig å gi en trinnvis tillatelse til økte utslipp fordi tillatte utslippsmengder er knyttet til produksjonsmengde. Det vil si at tillatt utslippsmengde på 200 tonn nitrogen årlig forutsetter maksimal tillatt produksjon. Denne forutsetningen ligger til grunn, og er gitt som et eget vilkår i tillatelsen: *"For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i forbindelse med saksbehandlingen, medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene."*

Tillatt økning i nitrogenutslipp er hovedsakelig knyttet til NTO-produksjon. Denne avløpsstrømmen har bedriften per i dag ingen renseløsning for, men det planlegges etablering av rensenanlegg som vil redusere utslippet. Chemring har oppgitt at anslått utslipp av nitrogen vil være 50 tonn i 2025, 82 tonn i 2026 og 114 tonn i 2027 for å så reduseres til 29 tonn i 2028 når planlagt rensenanlegg er etablert.

Chemring Nobel har per i dag flere renseløsninger for å redusere sitt prosessavløp:

- **Biologisk rensenanlegg** etablert i 2018 renses KOF og bidro til stor reduksjon (rensegrad på 70-80% for KOF) i utslipp av denne komponenten.
- **Syregjenvinningsanlegg** som renses 95% av eddiksyre.
- **Resirkulering av løsemiddel** som reduserer utslippet av KOF.
- **Levering av nitratlake til mottak for behandling** (store nitrogenreduksjoner (60-70%) siden 2017).
- **Kullfilter** som renses en 80-90% av en mindre strøm av KOF og nitrogen før det går til biologisk rensenanlegg.

Chemring Nobel er omfattet av EUs industriutslippsdirektiv som stiller krav om at virksomheten skal drive i tråd med beste tilgjengelige teknikk (BAT) for kjemisk industri. I departementets vedtak 23. februar 2024, stilles det vilkår om at grenseverdier forbundet med BAT (BAT-AEL) overholdes fra 2028. Tillatt utslipp er dermed midlertidig. Det er likevel en forventning om at Chemring Nobel skal redusere utslippet sitt så langt det lar seg gjøre før 2028. I bedriftens brev 8. mars 2024 framgår det hvilke konkrete tiltak Chemring Nobel skal iverksette for å ytterligere redusere sitt utslipp.

Miljødirektoratet anbefaler å endre tillatelsen i tråd med opplysningene i brevet 8. mars 2024, som nærmere beskrevet nedenfor i punkt 4.

Anførsler om alternativer til utslipp og avbøtende tiltak

Miljødirektoratet har gjort en vurdering av alternativene til utslipp fra Chemring Nobel.

Påkobling til VEAS' avløpsrenseanlegg

Miljødirektoratet har vært i dialog med VEAS angående deres muligheter for å motta prosessvannet til Chemring Nobel. VEAS' renseanlegg er ikke primært designet for å rense prosessavløpsvann fra kjemisk industri. Det krever nærmere utredninger og analyser for å finne ut om VEAS renseanlegg kan håndtere prosessvannet til Chemring Nobel, og VEAS har pågående studier for å undersøke dette. VEAS har oppgitt at det kan ta opptil et år å konkludere i disse undersøkelsene. Dersom VEAS konkluderer med at de kan ta imot og håndtere prosessvannet, må det etableres en løsning for frakt av prosessvannet fra Chemring Nobel til VEAS' anlegg.

Det pågår en prosess for å få etablert en ny avløpsledning til VEAS som Chemring Nobel mulig kan kobles på, men denne tidligst være klar i løpet av 2027. Dersom det blir aktuelt å frakte prosessvannet på lekter eller i tankbil fra Chemring Nobel til VEAS vil dette kreve etablering av nødvendig infrastruktur hos VEAS.

Det er dermed, per nå, ikke grunnlag for håndtering av Chemring Nobels prosessvann hos VEAS. Vi anbefaler imidlertid et krav i tillatelsen om at Chemring Nobel må utrede ulike alternative løsninger til utslipp nærmere, og et omgjøringsforbehold om at det vil kunne stilles vilkår i tråd med slike løsninger hvis de viser seg realistiske.

Dumping av prosessvannet i Skagerrak

Tømming av Chemring Nobels prosessvann i sjøen lenger ute til havs vil være å regne som dumping, jf. forurensningsforskriften § 22-2 bokstav e. Det følger av forurensningsforskriften § 22-4 at dumping er forbudt. Det kan likevel gis tillatelse til dumping i tråd med alternativene i § 22-4 bokstav a til e. Disse alternativene må tolkes i lys av OSPAR-konvensjonen, som reglene i forurensningsforskriften kapittel 22 om dumping er en implementering av. Miljødirektoratet vurderer at ingen av alternativene i § 22-4 bokstav a til e er aktuelle i denne saken. For alternativ e, viser vi særskilt vi til at dette alternativet etter vår vurdering må forstås i lys av OSPAR-konvensjonen vedlegg II artikkel 9, der det fremgår at det må være tale om en "nødsituasjon" og at konsultasjon med andre traktatparter er påkrevd.

Anførsler om kompenserende tiltak

Miljødirektoratet vurderer at det ikke er aktuelt å pålegge Chemring Nobel å bekoste rensertiltak som allerede er pålagt andre aktører, med tillatelse etter forurensningsloven, som for eksempel økonomisk støtte til opprustning av kommunale renseanlegg. Avløpsrenseanleggene med utslipp til i Oslofjorden følges allerede tett opp for å oppnå reduserte utslipp, i tråd med gjeldende krav.

Miljødirektoratet vurderer at det vil være mer aktuelt å pålegge Chemring Nobel å støtte kompenserende tiltak som gir en mer-rensing av nitrogen utover det som allerede utføres og utover det som allerede er pålagt andre aktører med utslipp til Oslofjorden. Skjellanlegg er nevnt som et aktuelt kompenserende tiltak. Miljødirektoratet vurderer at et slikt tiltak vil kreve ytterligere utredning for å undersøke om det er gjennomførbart. Miljødirektoratet er ikke kjent med andre aktuelle kompenserende tiltak som ikke allerede er pålagt andre aktører. Det er derfor ikke grunnlag for å pålegge Chemring Nobel en slik type tiltak.

Miljødirektoratet vurderer videre at vilkår om kompensierende tiltak hos andre aktører enn Chemring Nobel vil være krevende for forurensningsmyndigheten å følge opp, både hva gjelder gjennomføringen og effekten av disse.

Chemring Nobel har fått tillatelse til å øke sin produksjon og utslipp, og som en del av denne tillatelsen skal bedriften arbeide kontinuerlig med å begrense sine egne utslipp så mye som mulig. Dette vilkåret er, etter vår vurdering, det mest hensiktsmessige og gjennomførbare tiltaket med størst og umiddelbar effekt for å begrense Chemring Nobels utslipp til Oslofjorden.

4 Miljødirektoratets anbefalinger til endring av tillatelse

Det er en forventning i klagene om at tillatelsen endres slik at den gjenspeiler de opplysningene og utslippsnivåene som kom fram av brev fra Chemring Nobel til Klima- og Miljødepartementet 8. mars 2024.

De som forventer dette er: Drammen kommune, Asker kommune.

Miljødirektoratet vurderer at det er hensiktsmessig å endre tillatelsen til Chemring Nobel med nytt rammekrav og nye utslippsgrenser som gjenspeiler ny informasjon om planlagt produksjonsmengde. Vi anbefaler videre at det stilles et vilkår i tillatelsen om at Chemring Nobel skal utrede ulike renseløsninger eller andre alternativer til utslipp. I tillegg anbefaler vi et omgjøringsforbehold om å kunne omgjøre tillatelsen i tråd med konklusjoner fra utredningen av renseløsninger og alternativer til utslipp.

Rammekrav

Chemring Nobel har oppgitt at de nå planlegger å produsere 400 Tonn NTO årlig, mot tidligere opplyst 800 tonn. Miljødirektoratet vurderer det derfor som hensiktsmessig å redusere rammen i tillatelsen for NTO fra 800 til 400 tonn årlig. Det forutsettes at denne rammen gjenspeiler faktisk produksjon. Tillatelsen kan endres hvis produksjonsmengdene viser seg å bli mindre.

Grenser for utslipp til vann

Ut ifra ny informasjon fra Chemring Nobel om mindre planlagt produksjonsmengde, vurderer Miljødirektoratet at det er hensiktsmessig å endre utslippsgrensene til vann i tråd med dette til nye utslippsnivåer som nå er oppnåelige på kort sikt. Virksomheten har oppgitt en gradvis økning i nitrogenutslipp fram mot 2027 da renselanlegget for nitrogen planlegges å være på plass. Utslippsgrense for nitrogen settes lik utslippsmengde knyttet til maksimal tillatt produksjonsmengde på 400 tonn NTO. Det legges til grunn at utslippsmengde for nitrogen står i proporsjonalt forhold til produksjonsmengde, dvs. en trinnvis økning i utslipp i samsvar med produksjonsmengde.

Nye grenseverdier for utslipp til vann

Stoff	Mengdegrense (tonn/ år)		Mengdegrense (tonn/ uke)		Konsentrasjonsgrense (mg/l) Midlingstid: år		Konsentrasjonsgrense (mg/l) Midlingstid: uke	
	Gjeldende krav	Forslag til ny grense	Gjeldende krav	Forslag til ny grense	Gjeldende krav	Forslag til ny grense	Gjeldende krav	Forslag til ny grense
Nitrogen	200	114	7,3	5,2	1100	620	1900	1352
KOF	120	104	4,4	3,8	660	568	1150	990
SS	15	23	0,6	0,9	85	125	150	220

Utslippsgrensene gjelder fram til 1. januar 2028. Etter det vil konsentrasjonsgrenser i tråd med beste tilgjengelige teknikk under industriutslippsdirektivet (BAT-AEL) og tilhørende mengdegrenser gjelde.

Vilkår om at Miljødirektoratet kan stramme inn grensene før 2028 anbefales, som nevnt over, videreført. Årlig egenkontrollrapportering av utslippsmengder vil gi Miljødirektoratet grunnlag for å eventuelt endre tillatelsen tidligere. Videre viser vi til forurensingsforskriften § 36-13 om muligheten for å gi strengere vilkår enn angitt i BAT-AEL for virksomheten.

Kravet om at forurensing skal begrenses så langt det er mulig legges til grunn for at tillatelsen gis.

Utredningskrav

Miljødirektoratet anbefaler at kravet i gjeldende tillatelse om at Chemring Nobel skal rapportere om status for utslippsreducerende tiltak årlig, innen 1. desember fram til 2027, videreføres i ny tillatelse. Utredningen skal inkludere en vurdering av mulig reduksjon i utslipp av suspendert stoff, KOF og nitrogen.

Miljødirektoratet anbefaler videre at det stilles et krav i tillatelsen om at Chemring Nobel skal utrede ulike renseløsninger og alternativer til utslipp nærmere. Utredningen kan for eksempel omfatte vurdering av mobilt renselanlegg, eller og påslipp/levering av prosessvann til et annet renselanlegg.

Overvåking i henhold til vannforskriften

Miljødirektoratet vurderer at Chemring Nobel, på bakgrunn i økt miljøpåvirkning, skal vurdere å øke frekvens og omfang av overvåking etter vannforskriften.

5 Saksgang

- Miljødirektoratet mottok søknad fra Chemring Nobel om tillatelse til økt produksjon den 30. oktober 2023.
- Søknaden ble oversendt til Klima- og miljødepartementet for behandling av 28. november 2023.
- Miljødirektoratet fikk brev med bestilling fra Klima og Miljødepartementet om å vurdere søknaden etter forurensingsloven av 5. desember 2023.
- Miljødirektoratet oversendte sin vurdering av søknaden om økt produksjon den 15. desember 2023.
- Klima- og miljødepartementet vedtok endret tillatelse til Chemring Nobel den 23. februar 2024.
- Chemring Nobel oversendte den 8. mars 2024 nye opplysninger om planlagt produksjonsøkning.
- Klima og Miljødepartementet ba Miljødirektoratet om vurdering av endring av tillatelse i brev av 14. mars 2024.
- Klima og Miljødepartementet ba Miljødirektoratet om vurdering av endring av tillatelse og vurdering av klager i brev av 2. april 2024.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Signe Nåmdal
Avdelingsdirektør

Harald Sørby
seksjonsleder

Kopi til:

CHEMRING NOBEL AS
AKERSHUS FYLKESKOMMUNE
ASKER KOMMUNE
BESTEFØRELDRENE KLIMAAKSJON DRAMMEN OG OMEGN
NATURVERNFORBUNDET
NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS
NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND
NORSK FRILUFTSLIV
OSLO BADSTUFORENING
OSLO KOMMUNE
OSLOFJORDENS FRILUFTSRÅD
SABIMA
STIFTELSEN WWF VERDENS NATURFOND
DRAMMEN KOMMUNE
NESODDEN KOMMUNE
FROGN KOMMUNE